

so uničena. Lahko bi poslali celi vagon taci objedenih drevesc. —

In taci dopisov bi lahko še navedel. Toda naj zadostuje za danes. Kličem samro: Namestništvo in ministerstvo, deželni in državni zbor, pomagajte kmetu! — Tako dr. Scheicher. Ista škoda je pri nas, iste pritožbe. Kako temu opomoči? Na tem mestu ponavljamo nasvêt, kakor je bil brati v dopisu »Izpred Boča« v 20. številu našega lista: »Vsak poškodovanec naj dá svojo škodo in to, kar se je cenilo, na tanko popisati; župani naj zapisnike poberejo in hranijo, da se more za vsako občino, in če treba tudi za celi okraj sestaviti pregled cele letošnje škode! Tak pregled se mora razglasiti po časniki, svoje dni pa tudi predložiti deželnemu zboru. Upam, da se bodo gospodje ustrašili števil, in da bodo dali slovo sedanji lovski postavi!«

Cerkvene zadeve.

Slovesnost pri Novi cerkvi.

Lepo slovesnost smo obhajali na praznik Kristusovega vnebohoda. Preč. g. kanonik dr. Lav. Gregorčec so blagoslovili dve novi banderi za mladeniče in dekleta, katera so v križevski družbi.

Bandero za mladeniče je posvečeno sv. Alojziju in naši ljubi Gospé presv. Srca. Sv. Alojzij se klečé oklepa križa in premišljuje neskončno ljubezen božjega Zveličarja. Odložil je krono na tla, pri nogah ima knjigo in bič. Od zgoraj neseta dva angelja belo lilijo — »angelju nedolžnemu«. Nad podobo se blišči napis: »Sv. Alojzij, váruh mladeničev, p. z. n.« Lepa je podoba na drugi strani. Mati nebeška drži v naročju božje Dete, ki z odprtimi rokama vabi mladeniče k sebi. Krog podobe je napis: »Naša ljuba Gospa presv. Srca, prosi za nas!« In zgoraj: »O Marija, bodi naša pomočnica!« — Bandero je modre barve.

Deviško bandero je bele barve in je posvečeno brezmadežni Devici Mariji in presvetemu Srcu Jezusovemu. Marija stoji na luni. Od njenih rok odsevajo žarki milostij. Krog glave se blišči 12 zvezd; dva angela držita krono nad njeno glavo. Nad podobo se sveti napis: »Kraljica devic, prosi za nas!« Na drugi strani zastave je presv. Srce. Premili Zveličar kaže na svoje presv. Srce, naj bi pri njem iskali pomoči. Krog podobe je napis: »Učite se od mene, ker jaz sem krotek in iz srca ponižen«. Nad glavo pa se sveti v zlatih črkah: »Presv. Srce Jezusovo, usmili se nas!«

Izdelale so krasni banderi častite šolske sestre v Mariboru. Novi banderi sta nov kinč prelepo slikani naši cerkvi. Da bi se pa tudi izpolnile besede, katere so govorili preč. g. kanonik pri blagoslovljenju! Da bi mladeniči vsi radi se zbirali krog svojega zavetnika, sv. Alojzija; pri njem iskali dušnega veselja; posnemali njegovo spokorno in nedolžno življenje; tako jim bode Marija pomočnica; pomagala jim bo, da pridejo srečno k Jezusu; saj je Gospá presv. Srca!

Naj bi dekleta skrbela za najlepšo čednost — deviško čistost! Marija jim bode kraljica-varhinja. Odprla jim bo pot do presv. Srca Jezusovega, ki je vir neusahljivega veselja, miru in sreče! — To bode najboljša plačilo mladeničem in dekletom, ki so s prostovoljnimi doneski preskrbeli si stanovsko in društveno zastavo.

J. Š.

Mili darovi, nabrani za prebivalce ljubljanske škofije, po potresu poškodovane. [Konec.] XIII. Dekanija Šmarje. Šmarje fl. 1750, Sv. Jurij ob juž. žel.

fl. 70—, Ponikva fl. 17—, Sladkagora fl. 510, Dramlja fl. 1297, Kalobje fl. 7—, Slivnica fl. 350, Sv. Štefan pri Žusmu fl. 1855, Sv. Vid pri Ponikvi fl. 1050, Zossem fl. 5—. XIV. Dekanija Šmartin pri Slov. Gradcu. Stari trg fl. 22—, Razbor fl. 736, Sv. Miklavž fl. 5—, Sv. Ilj pod Turjakom fl. 7—, Sv. Vid fl. 5—, Pameče fl. 5—, Sv. Florijan v Dolici fl. 4—, Podgorje fl. 10—. XV. Dekanija Novacerkev. Vojnik fl. 65—, Vitanje fl. 35—, Dobrna fl. 1658, Šmartin v Rožni dolini fl. 2840, Črešnjice fl. 10—, Frankolovo fl. 11—, Sv. Jošt na Kozjaku fl. 5—. XVI. Dekanija Gornji-grad. Gornjigrad fl. 4026, Sv. Frančišek fl. 690, Ljubno fl. 3282, Rečica 100—, Mozirje fl. 23—, Luče fl. 45—, Šmartin za Dreto fl. 8—, Marija Nazaret fl. 5422, Novavstifta fl. 110. XVII. Dekanija Ptuj. Ptuj 6274, Sv. Peter in Pavel v Ptuj fl. 733, Hajdinj fl. 710, Sv. Urban nad Ptujem fl. 14—, Sv. Andraž v Slov. gor. fl. 11—, Sv. Lovrenc v Slov. gor. fl. 18—, Sv. Marko pri Ptuj fl. 7—, Sv. Marjeta niže Ptuja fl. 1420. XVIII. Dekanija Rogatec. Rogatec fl. 2228, Sv. Peter v Medved. selu fl. 4—, Kostrivnica fl. 20—, Sv. Florijan na Boču fl. 245, Žetale fl. 6—, Sv. Rok za Sotlo fl. 282, Stoperce fl. 4—. XIX. Dekanija Vuzenice. Vuzenica fl. 10—, Trbonje fl. 5—, Ribnica fl. 1310, Sv. Anton na Pohorju fl. 15—, Vuhred fl. 650. XX. Dekanija Zavrče. Zavrče fl. 7—, Sv. Barbara v Halozah fl. 1306, Sv. Trojica v Halozah fl. 12—, Sv. Vid pri Ptuj fl. 1755, Leskovec fl. 10—. XXI. Dekanija Šaleška dolina. Škale fl. 25—, Sv. Janž na Peči fl. 5—, Sv. Ilj pri Gradiču fl. 2317, Belevode fl. 4—, Zgornja Ponikva fl. 150. XXII. Dekanija Lasko. Loka fl. 1433, Dol 2829, Razbor 10—, Trbovlje fl. 4223, Sv. Marjeta pri Rimskih topl. fl. 5—, Širje fl. 160, Jurjevkošter 6—, Sv. Lenart nad Laskim fl. 6—, Sv. Jedert nad Laskim fl. 488. XXIII. Dekanija Videm. Videm 5—, Brežice fl. 2194, Rajhenburg fl. 1765, Sevnica fl. 30—, Pišce fl. 20—, Bizeljsko fl. 30—, Dobova fl. 1390, Sromlje fl. 15—, Artiče fl. 570, Koprivnica fl. 16—, Zabukovje fl. 13—, Zdole fl. 658. XXIV. Dekanija Slov. Bistrica. Slov. Bistrica fl. 80—, Šmartin na Pohorju fl. 7—, Zgornja Polskava fl. 30—, Spodnja Polskava fl. 11—, Črešnjevec fl. 10—, Majšberg fl. 950, Makole fl. 60—, Poličane fl. 32—, Laporje fl. 25—, Studenice 1550, Tinje fl. 17—, Venčesl. fl. 12—. Dostavek. — Sv. Primož na Pohorju fl. 6—, Zibika fl. 5—, Solčava fl. 2047, Šmihel nad Mozirjem fl. 632, Zgornja Sv. Kungota fl. 15— in Teharje fl. 956.

Gospodarske stvari.

Vez gorice.

(Konec).

2. S čem se naj rozga veže? Vse mogoče reči so rabili za vez. Nekateri so s špagovino vezali in jo v jesen zopet razvozljali; pa to je drago in mudno vezanje, zato so ga radi opustili. Drugi so posebno brajde vezali z drotom, pa drot rad rozgo zajeda, da se rada prelomi. Vroč drot pa poleti mladi rozgi tudi menda nič ne hasne. In videli smo osmojeno listje in opečene jagode okoli napeljanega drota. Navadno vezilo med nami je:

a) Slama ali škop, ker jo vsak gospodar doma pridelal. Namoči se pa prej v vodi, zmeži se z nogami, in natakne se na raso ali hlapca, ki se pred trsom v zemljo vpiči. Vezal vzame 3 ali 4 slame, jih z didl-dajčekom zasuka in dene okoli trsa tako urno in veselo, da se je čuditi. Goričanke si pri tem delu navadno lepo

prepevajo. Pri vezi pazi na grozd, da ga v listje ne zamotaš ali pretesno ne zvežeš. Ako kaj takega storiš, pa pozneje zapaziš, takoj rozgo popravi in znova povezi. Slamo rabimo za to ali pšenično ali rženo. Neko leto pa malo slame dobimo; in blizu mesta je druga še črez seno; zato so gospodarji velikih vinogradov segli po najcenejšem vezilu, ki se pravi: *b) lipovec* (*Tilia grandifolia*). Zasadijo si ga v znožju gorice ali pa tudi v vinogradu ondi, kjer se zemlja rada plazi, da jo lipovec ovira. On bujno raste in požen; za prst debele šibe, katere ob mežgi porežemo in kakti konoplje zlikamo; temu pravimo: *ličeje*. Zvijemo ga v kučke ali pesti kakti povemo in shranimo do vezi. Zdaj se s hlodom premlati in v topli vodi omehča, pa gremo na vez. Ko težak opleje ali potrga nepotrebne mladike, priveže lepo vse rozge tako snažno, da tuji nevednež se čudi, kako da rozge tako lepo kviško molijo brez vezila, dokler skrite like ne zapazi. Ako je cela lika predolga, jo pa z nožekom odrezi. Spodnje Haloze so le z ličjem povezane, ker ondi slame pomanjkuje. Kdor si ga doma nima zadosta nalikati, si ga meseca maja vsako nedeljo za 8—10 novčičev kučko kupi v varužu, kamor ga Hrvati donesajo na prodajo. Lipovec v močni zemlji bujno raste; in dobro bi bilo, ako bi si ga vinogradniki zasadili, slamo pa prodali, skrmili ali pa zastlali. Tudi na strehe je dobra, ker kolarnici rebra zakrije. Sadike ali živice lipovca dobiš na Zavrču; zagoji si jih pod gorico na lazi. Pa tudi enoletne mladike od navadne lipe ti bodo dobro služile. Taka vez je močna, da je veter lahko ne utrga.

Nova doba nam je še donesla neko tretje vezilo za gorice, in sicer: *c) Rafijo*. — To je ličeje od neke ameriške rastline, kakti menda naše vrbače, izžito iz listov suhe palme, $1\frac{1}{2}$ metra dolgo in se ena lika da na dva ali tri dele preklati, pa je še vsaka zadosta močna za vez. To ličeje je najporabnejše, ker ni treba namakati, ne tolči, ker je zelo mehko; tudi ni drago; dobiš ga v Mariboru v prodajalnici g. Berdajsa kilo za 50 novčičev, pa si široko postat lahko lepo povežeš. Gosposke gorice so skoro sploh sedanji čas z rafijo povezane. Ta vez ne sprni ter po zimski rozgo ovaruje, da je težek sneg ne polomi, še le rezač jo prereže.

Žitne cene v Mariboru od 25. maja do 1. junija
Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 60 kr., rž 4 fl. 95 kr., ječmen 4 fl., 75 kr., ovs 3 fl. 60 kr., turšica ali koroza 5 fl. 50 kr., proso 4 fl. 70 kr. in ajda 4 fl. 50 kr.

Sejmovi. Dne 8. junija v Strassu in na Starih Sv. gorah. Dne 10. junija pri Sv. Duhu blizu Lučan. Dne 11. junija v Radgoni. Dne 12. junija v Imenem (svinjski sejem). Dne 14. junija v Žalcu, Ločah, pri Sv. Andražu v Slov. gor., v Rogatcu, Kozjem, Siegersbergu, Brežicah in pri Sv. Janu pri Spod. Dravogradu.

Dopisi.

Iz Gradca. (Svetli cesar) so v slavnostno ozaljšano glavno mesto dospeli dne 4. t. m. ob 7. uri jutraj. Na kolodvoru so jih pozdravili sekovski knezoškof, dr. Leopold Schuster, cesarski namestnik Kübeck in mestni župan dr. Potugall pa z daljšim govorom, na kar so mu cesar odgovorili ter med drugim rekli, da jim je pri srcu dušno in telesno blagostanje vseh enako jim dragih narodov. Milij vladar so se na to peljali v cesarski dvorec. Ljudstvo jih je povsod navdušeno pozdravljalo, seveda tako ne, kakor se slišijo slovenski živio-klici. Tudi 11 tisoč šolarjev je med potom cesarja pozdravilo. Ob 9. uri so svetli cesar vsprejeli različne

dostojanstvenike, med temi v prvi vrsti milost. lavantinskega knezoškofa Mihaela, preč. g. stolnega prošta J. Orožna, preč. g. kanonika dr. J. Križaniča in deželnega glavarja namestnika, g. dr. Fr. Radeya. Ob 11. uri so se milostni cesar peljali v novo vseučilišče, kjer jih je rektor pozdravil z daljšim govorom. Cesar so milostno odgovorili ter vložili stavbinsko listino in slovesno odprli novo vseučilišče. Da je pri tem bilo veliko različne gospode, razume se samo ob sebi; bili so tudi skoro vsi slovenski deželni gg. poslanci, ki pa niso bili navzoči pri otvorjenju deželnega muzeja. K temu otvorjenju je namreč naše vrle gg. deželne poslance povabil deželni odbor; s tem pa naši poslanci nočejo sodelovati, ker deželni odbor nas Slovence le žali ter nam krati pravice, kjer le more. Sploh pa se Gradec tokrat, kakor navadno, ni pokazal, da je glavno mesto Štajarske, kjer biva tretjina Slovencev. Tudi so ta dva dni vsakemu zvestemu Avstrijcu v oči bodele nekatere zastave-frankfurtarce, vernega katoličana pa je neljubo dirnilo to, da katoliško dijaško društvo »Karolina« vsled pritiska liberalnega dijaštva ni smelo javno nastopiti. Ali kaj si čemo? Upajmo, da bode v prihodnje marsikaj boljše. Saj ne velja nobena teh gorjupih opazk onim, katerim je Nj. Veličanstvo izgled pravičnosti, vernosti in prave ljubezni. (Konec prih.)

Iz Studenice. (Zborovanje) podružnice sv. Cirila in Metoda slovenje-bistriške je bilo nad pričakovanje sijajno. Namenjeno je bilo najpoprej na policijski postaji v tako imenovanem »Peklu« ali v peklu za Slovence ni bilo prostora, zato smo se podali v tihe Studenice, kjer so bili pri g. Koropecu vsi prostori prenapolnjeni. Prišli so imenitni gostje od vseh krajev, vseh stanov. Med tem, ko so bili poslušalci do solz ganjeni po govoru preč. g. kanonika Hajška, je neki veleučeni gospod vse navdušil za slov. šolo. Bistriški tamburaši pa so udarjali, da je bilo veselje — posebno pa je uga-jalo petje, spremljano od izvrstnega solista g. Vobiča. Uspeh, kakor v dušnem, tako tudi v gmotnem oziru, je res v čast onima patronoma, ki bedita nad tem društvom. Le tako naprej v Bistrici in povsod!

Iz Lehna na Pohorju. (Občinska volitev.) Dne 30. maja t. l. se je vršila tukaj volitev obč. odbor-nikov za občino Krecnbah. Kakor že večkrat, so tudi letos Krecnbaharji prišli gledat na lehnsko uro. Mislili so nas, kakor se je govorilo, potlačiti, a nikdar še niso tako propadli, kakor tokrat, kajti vrli Lehnčani so se kaj možato obnašali, vsi razun dveh bolnih se volitve udeležili. Hvala jim! Izvoljeni pa so bili ti-le gospodje: v III. razredu: Jakob Medved, Jernej Pavlič, Jože Vrčko, Lenart Ozvald, Jakob Orozel; v II. razredu: Jakob Urbanec, Janez Švajger, Jakob Kopic, Ožbalt Hrastnik, Franc Kaiser; v I. razredu: Mihael Cink, Anton Kasnjak, Jakob Medved p. d. Planšak, Janez Šiker, Andrej Pavlič.

Iz Mute. (Sovraštvo) tukajšnjih bismarkovcev do Slovencev je postalo neznosno. Žalibog pa, da tukajšnjega poštenega Slovence ne zaničujejo samo nekateri nemški »tevtoburžani« in revne nemčurske pokveke, ampak tudi oni, katerim je slovenska mladina v izrejo izročena. Tak zaklet sovražnik slovenskega imena je naš nadučitelj g. Viljem Neuner. Kaj da on misli o slovenskem jeziku, to je pred kratkim javno povedal. Dokazoval je neki gospé, katera se svojega slov. materinega jezika ne sramuje, da kadar slovenski govori, se mu zdi, kakor bi pes lajal. Tako zaničljivo govori o slovenskem jeziku in o Slovencih on, ki med Slovenci živi, za katerega tudi ubog slovenski trpin v davkarijo plačuje, in kateri ima malodane polovico slovenskih otrok v šoli! — »Gliha vkup štriha«. Naša podučiteljica, g. Karolina Briller, v ravno tistem velikomnemskem duhu rogovili, kakor g. nadučitelj. Slovenski